

FÜGGETLEN LAPOK

Az előfizetési pénzek
s a lap kezelését illető minden tárgyak
a kiadó-hivatalhoz (Első magyar egy-
esületi könyvnyomda, 3 korona-utca, 18
sz. a.) intézendők.
Bérmentelen levelek el nem fo-
gadottnak.

Megjelennek ezentúl minden szerdán és
szombaton.
Előfizetési ár:
Érentul egész évre 10 frt., félévre 5 frt.,
negyedévre 2 frt. 50 kr.
Belvitattási díj: 6-hasásos petit-sor
5 kr., bőlyegdíj minden bevitattásért 30 kr.
A „nyilt-tér”-ben
4-hasásos petit-sor 20 kr.

Előfizetési felhívás

FÜGGETLEN LAPOK

f. év szept.—decz. folyamára 2 ft. 50 kr.
egy hónapra 90 „

Előfizetések folyvást elfogadtat-
nak. Azon t. cz. előfizetők, kik-
nek megrendelése e hó végével
lejár, tisztelettel felkéretnek, szí-
veskedjenek azt e hó végeig meg-
újítani, hogy a lap szétküldésnél
fennakadás ne történjék.

A „Független Lapok” kiadó-hivatala,
3 korona-utca 18. szám.

Szerkesztőségi iroda:
3 korona-utca 25. szám.

Pest szept. 20.

Primás ő hercegségének a székes-
fehérvári kath. értekezlet elnökéhez in-
tézett válaszát ezennel közöztessük.

Ő Hercegsége, Magyarország primásának
válasza mélt. gróf Zichy Jenő urhoz, mint a
székesfehérvári katolikus értekezlete el-
nökéhez.

Méltóságos gróf! Vettem nagybecsű so-
rait, melyeket a f. é. július 7-én Székesfe-
hérvárott egybegyűlt katolikusok értekez-
letének eredményéről hozzám intézni szí-
ves volt.

Kétségkívül nemcsak fontos, de örven-
detes is azon vallásos buzgalom, mely a ka-
tholika egyház híveinek azon törekvé-
sében nyilvánul országszerte, hogy a cleru-
sal egyesülve, az elidegeníthetetlen vallásza-
badtság ősi elvének szellemében, a magyar
katolika egyház törvényes függetlenségét
és autonómiáját az állammal szemben bizto-
sítani s konkrét alapot fektetni segítse.

A hasonló célra irányított székesfehé-
rvári értekezlet tisztelt tagjainak azonban bi-
zonyosan nagy megnyugtatólag szolgál, ha
bármily fellépéseket is hoznak, melyek a pü-
spöki kar megelözte, s a szükséges előmunká-
latokat már azon stádiumig eljuttatta, hogy a
törvényhozási tevékenység közelebbi újabb
megindulásának első napjaiban már az el-
határozó vegyes értekezletek fog-
nak megtartatni.

Megemlíti Méltóságod, hogy a székesfe-
hérvári értekezlet egyuttal az országgyűlés-
hez is folyamodott közremunkálás végett.

Ezt mindenki időelőtti lépésnek fogja
tartani, a ki tudja, hogy a törvényhozás, ép-
pen a vallászabadság törvényes elvénél fogva
bármily fellépéseket is hozhat, melyek csak
esetre avatkoznak, ha e végre az egyház
névelés s annak törvényesen elismert kép-
viselői által intervencióra felhívódnak.

Ily intervencióra szükség azonban a
katolika egyház autonómiája érdekében
csak akkor állna be, ha az egyház függet-
lenségének gyakorlata és biztonsága az ál-
lam részéről váratlan nehezséggel találko-
zók, mitől éppen az oly gyakran idézett 1848.
20-ik törvényezikk határozatánál fogva tar-
tani annál kevésbé lehet, minthogy ez utóbbi
törvény nem módosított, hanem csak kiter-
jesztette azon önállós, szabadságot s joga-
kat, melyeknek háborítatlan gyakorlati bir-
tokában a katolika egyházat, a vallásza-
badtság mély érzeten alapult törvények, — az
alkotmányos józan haladás rövidsége nélkül
— első szent királyunk óta közel 9 száz esz-
tendőn át megőrizték, — s bizonyosan meg-
fogják ezentúl is őrizni.

S óhajtván, hogy e jogéret a magyar
nemzetet, a közszabadsággal összhangzásban
változatlanul vezérelje, s hogy e szent célra
való törekvésben a vallásos hűség különösen
a katolikus híveket egyesítse, — kintűnő
tisztelőtel nyilvánítása mellett maradok
Méltóságodnak, Esztergom, septem. 4. 1868.
alázatos szolgálata: SIMOR JÁNOS, s. k. esz-
tergomi érsek.

Hogy a magas főpap ezen kérdéses
irata, sok tekintetben elűt a n. virádi
és sopronyi értekezlet elnökeihez adott
válaszától, azt épen a székesfehérvári
értekezletnek határozott, „concret alapra”
helyezett álláspontja, s ezen állás-
pontnak az értekezlet feliratában adott
hangos kifejezése okozza.

Mi s velünk az összes hazai kato-
likusok csakugyan örvendetes meg-
nyugvással értettük hazánk nemes

primásának ajkairól azon előmenetelét
a magyar kath. autonómia ügyének,
mely szerént a „szükséges előmunkála-
tok már azon stádiumig jutottak, hogy
a törvényhozási tevékenység közelebbi
újabb megindulásának első napjaiban
már elhatározó vegyes értekezletek
fognak megtartatni.”

Ezt tudnunk annyival inkább jól
esik mivel a pünkösdi napokban tartott
székesfehérvári értekezlet alkalmával
az autonómikus cselekvőség szünetelt,
s a mi létezett, az az előbbi elabora-
tumnak romja vala csupán. Az újabb
püspöki munkálat bevégezte a fehé-
rvári értekezlet s a késő nyári idény
közé esik.

Egy magyar politikai lap úgy lát-
szik félreértette a kérdéses primási
válasz azon gondolatsorát, mely a szé-
kesfehérvári kath. értekezletnek a tör-
vényhozáshoz intézett feliratát „idő-
előtti lépésnek” nyilvánítja; s idézve ő
hercegségének ez ügyre vonatkozó
sorait, oly következtetéseket állít olva-
sói elé, melyek Simor János ő her-
cegségének alkotmányos érületétől
szintügy messzeállanak, mint lelkes pa-
triotismusától.

A primási válasz tömört irányu-
ozhatja, hogy az értelem némil-
homályos volta, ellenkező magyaráza-
tokra szolgáltatott alkalmat. A székes-
fehérvári értekezlet úgy vélte, hogy az
oly igen szükséges interconfessionalis
viszonyoknak, új vallási törvények ál-
tal való rendezése országgyűlésileg
mindaddig lehetetlen, míg a kath. is
oly autonóm jogok szervezetével nem
bírnak, mint a többi felekezetek. Ezen
akadály elhárításában közreműködésre
hívja fel a nevezett kath. értekezlet a
törvényhozást, hogy ez ügy kompetens
tényezőjére, a felelős cultusminiszterre
oly szellemben hasson, hogy az az egy-
házi legfőbb fórumokon a cselekvőség-
et elősegítse, sürgetse és támogassa.

Ezen lépés nem azonos az ország-
gyűlésnek a kath. autonómia belügyébe
való avatkozására, hanem csupán az
ügy siettetésére lón az felhívás. S a pri-
mási magas válasz úgy látszik oly ér-
telmet adott a dolgoknak, mely mint
olyan, a hazai közvéleményben vissza-
hatást, s hazafiságában tántoríthatlan
primásunk érületi iránt némi kétsé-
geket támaszthat. Pedig maga a nemes
főpap a törvényhozási tevékenységgel
összefüggőben levő vegyes értekezle-
tekről mint olyanokról nyilatkozik,
mely az ügynek végleges megoldást
fogja adni.

Mindezen dolgokat egész sa nálat-
tal hozzuk fel, mert lelünknek fáj, ha
primási főpásztorunk a közvélemény
előtt hazafias és alkotmányos törvé-
nyes érületiben gyanúsítottatik, s ezáltal
állása és befolyása, mely oly nehéz át-
meneti viszonyaink között, a belbelső
és alkotmányos szabadság megszilárdítá-
sára az, egyházi állapotok állandó
fejlesztésére annyira szükséges, bármí-
csekélyben is paralyzálatik.

Van azonban még egy passusa a
kérdéses primási válasznak, melyet
igen óhajtanánk, ha mi értsük félre ak-
kor, midőn azt legjobb akarattunkban
aggodalmasnak, s a kath. közbizalom-
ra nézve nyugtatanítóknak találjuk.

Azt mondja: a püspöki kar az auto-
nomikus előmunkálatokat már azon
stádiumig juttatta, hogy törvényhozási
tevékenység közelebbi újabb megindu-
lásának első napjaiban már az elhatá-
rozó vegyes értekezletek fognak meg-
tartatni.”

Ha jól emlékszünk ő hercegsége
más alkalommal olyszerű nyilatkozat-
ot tett, mely az autonómikus szervez-
kedés megállapítását, illetőleg megál-
lítását is, a püspöki joghatóság initiá-
lása mellett, teljesen kormányzati uton
vagy is az összes magyar katolikusok
képviselő befolyása által tette kilátás-
ba. Ezen magas nyilatkozat kapcsán
akkor a kath. közvélemény azon meg-
nyugtató nézetre jutott, hogy a napok-
ban összeülendő kath. vegyes értekez-
let nem „elhatározó” mint inkább con-
sultatív fogna csak lenni, vagy is
nem olyan, mely a kath. nagy többség,
küldése és megbízása nélkül, vég-
legesen elhatározó szervezetet alkotna,

s azt mint kézzel okroyrná a kato-
likus nemzetre; hanem olyan, mely
magán katolikus férfiakból, minden
hivatalos jelleg nélkül ülven össze,
csupán a talentum és államférfiúi okos-
ság itéletét fogja elmonani az adott
püspöki munkálat, az egyház szükség-
sei, s a katolikusok joga óhajai föl-
lött. S mindez magán férfiak mag-
án véleménye lesz, melynek czélja,
helybenhagyani vagy átdosítani az
adott püspöki pontozatot, hogy a püspö-
ki munkálat ily férfiak értelmes böl-
cesége által kiegészítve, az ország
szerte, egyházmegyéként
összehívott vegyes megyei ér-
tekezletek elé terjesztessék,
s ott tüzetes és nyilt megbe-
szélés, és közakaratu elfoga-
dás tárgya legyen.

Ugy hisszük csak is ily értelemben
gondolkothatik autonómikus alakulá-
sunk processusáról nemes szellemű
herceg atyánk is, s az „elhatározó
vegyes értekezlet” alatt magas
levelében nem annyira magának a tar-
tandó vegyes értekezletnek abszolút
határozati hivatását az autonómia meg-
alkotásában akar értetni, mint inkább
maguk ezen vegyes értekezletek által
elhatározottan folyamatba tett auto-
nomikus cselekvőség és szervezkedés
megindulását.

Ezen sejtelmünk lélektanilag is jo-
gosult, s készbebek vagyunk a primási
magas válasz ezen pontjában inkább a
kifejezés némi auxesisét látni, mint oly
értelem, mely a jelen magyar primás
kebléhez nem férhet.

Pest, szept. 21.

Az Id. Tanuja f. hó 19-ki számában köz-
vetette a nm. püspöki karnak az autonómia-
ra vonatkozó munkálatát.

Igaz, hogy evv. vidéki lap. megelözte az
„Id. Tanuját”, de a balfogás, mely e kath. lap
részéről a nm. püspöki kar ezen újabb mun-
kálattal is érte, alig tartható szerencsésebb
taktikának az előbbinél.

Ugy véljük, sokkal okosabb eljárás len-
dett ezen püspöki munkálatot a vegyes érte-
kezlet előtt, egyáltalán titokban tartani.
Ezt kívánta volna magának a püspöki mun-
kálattal genesisé, de ezélja is. A mily ma-
gas értekezletekben alkotók művetek nm.
püspökeink, s a mily elzártak, titkoszertek
valának maguk a püspöki conferenciák, s
azok eredménye a munkálat, épen úgy, ezen
munkálatot meg kellett volna lehetőleg men-
teni a sajtó kritikájától. Nemes buzgalom fő-
pásztoraink, ezen munkálatukat, előbb kitűnő
tudomány és jellemű világi kath. férfiak
véleményezése alá szánták; be kellett volna
tehát a kellő időpontot várni.

Mert ha a mostani közlés helyes, sőt,
mint az „Id. Tanuja” írja illetékes helyről
küldött az át a pécsi „Kalanuznak”, hogy
közölje: nincs értelme az eddigi titkolózás-
nak. Ha közölni kellett, miért most, miért
nem előbb, a püspöki conferenciák befejezte
után azonnal; akkor még a közvélemény is
kíváncsi epedéssel várta, hogy tudomást ve-
hessen a főpásztori körökben történt újabb
megállapodásokról?

Mi abban, hogy a nm. püspöki kar óva-
kodott, munkálatát, annak befejezte után ha-
ladék nélkül közöltetni, fontos és kiszámított
taktikát látunk, de bevalljuk, szerencsétlen-
ségekkell tartanunk, hogy a dolgok sorsa
oly színben tünteti fel a kath. főpapságot,
mintha kebelében hiányznék a cél és meg-
állapodás, egsége a kivétel és eszközök
körtül az összes tartás cselekvősége.

A pécsi „Kalanuz”-nak illetékes ke-
zek nyújtják át az újabb munkálatot,
hogy azt közlétegye; másutt pedig, mint ezt
jól tudjuk, még nem látták idejével el-
érkezettnek arra, hogy a nevezett munká-
lat nyilvánosság elé hozassék. Hol van a
vezér szellem, mely az ügyek folyama fölött
lebegve, azokat vezetné? Sehól! A kath.
sajtó legjobb akarata mellett sem tájékoz-
hatja magát. El van hagyva azon kezektől,
melyeknek pedig legnagyobb támaszt nyujt-
hatna a szükség és munka napjaiban. Igen
óhajtanók, hogy nm. főpásztoraink a kath.
politikai sajtó irányában több őszinteséget,
nyiltabb eljárást tanúsítsanak. Hogy ne szí-
geteljük el magukat, a kath. sajtóval szem-
köt, s ne kicsinyeljük a gondolat és eszme
azon hatalmát, mely naponta ezer irányban
járja keresztül az elméket!

A magyar kath. sajtónak támogatnia
kell a nm. püspöki kart az egyházi ügyek
alkotmányos transactiójának keresztülvitelé-
ben. A magyar kath. sajtó e támogatást hiva-
tásos kötelemnek ismeri. Csak egyet kér nm.
főpásztorainktól: közlékenységet!
Ezen kis incusim után vissza kell tér-
nünk még az „Id. Tanujának” egy-két mon-
datára.
Nevezett lapársunk megjegyzéseket is
közölt az ő hercegségének a székes-
fehérvári kath. értekezlet elnökéhez intézett
válaszára. Olvasóink látták az exegesisit,
melylyel mi a magas válasz szellemét, inten-
tíóját kerestük fel a sorok között, s minden
lehető elkövetünk, hogy a primási válasz
értelme megmentsük azon félremagyarázhat-
ástól, melybe azt egy nem kath. politikai
lap téves föltevésből, az „Id. Tanuja” pedig
hibás értelmezésből sodorták.
A primási válaszelevélben az „Id. Tanuja”
fölvilágosítást lát az „Id. tanuja” által a szé-
kesfehérvári kath. értekezlet modora vezér-
eszméi s határozata fölött ő általa for-
mált fölfogásra nézve. Nem tudjuk a her-
ceg primás ismert nagy esze mint köszöni
meg ezen consortiumot, melybe így, az „Id.
Tanuja” által vezetettik; de hogy a primási
válaszelevélben csak hajszályirokonság is
lenne a nevezett lapban a sz. fehérvári érte-
kezletről közölt barbar dolgokkal, mi hivat-
kozva ő hercegségének becsületes jellemére,
nyilt, józan eszére, — határozottan tagadjuk.
A kath. sajtónak sokat árt, ha mindenkor
párhuzamos vonalban akar állani főpapi szem-
lével, s uton utfele azok személyével,
elvével, irányával takarózik. Így történik,
hogy némely kath. író, botlása, hibája, a köz-
vélemény előtt azonoságba helyeztetik a re-
servé állított főpapi nyubussal, s ennek árát,
hogy többnyire ki szokta megfizetni, min-
denki tudja!

A nm. magyar püspöki kar újabb autonómikus munkálata.

A „P. Hírnök” az újabb püspöki munka-
lat kapcsán közli egyezsmind azon kör-
íratot, melylyel a nevezett munkálat, a ve-
gyes értekezletre egybehívott világi ka-
tholikusokhoz szétküldtetett.

A körirat lényege következő:
„Az 1848-iki törvények által kiter-
jesztett általános közszabadság s törvényelőtti
egyenlőség a jogosult tetteit s egyéni te-
vékenységet hazánkban az egyházi s vallás-
erkölcsi téren is a verseny sorompói közé
idézte.

A haladó kor ezen jelenségét szem előtt
tartva, a magyar püspöki kar, főpásztori hi-
vatásához és kötelességeihez híven nem zo-
ritkozhatott csupán arra, hogy az ősi törvé-
nyek paizsa alatt egyedül azon sarkalatos
jogok védelmével foglalkozzék, melyek egy-
részt a katolika egyház függetlenségét, s
az egyházi törvények szellemében a kato-
likus hitnek teljes és sértetlen gyakorlatát
századokon keresztül biztosították, más részről
lehetővé tették, hogy a katolika egyház a
többi vallásfelekezetekkel békeben élhessen,
s a közös előmozdítása körül karöltve halad-
hasson az állammal; hanem a jelen helyzet
által egyezsmind utalva érzé magát, azon
eszközöket is megfontolása alá venni, melyek
az egyháznak társadalmi nemesítő s képző
hatását gyarapítani, s az állam culturali cél-
jait előmozdítani képesek.

S ezen két kétségkívül első sorban csak
oly testületi szervezés által látszik könnyeb-
ben elérhetőnek, mely mindazon ügyeket,
melyek clerus és világi hívek közt megosz-
thatók, a clerus és a világi hívek közös gond-
jai, felügyelete, befolyása és kormányzata
alá helyezi, s ez által az egyház tekintélye,
jogai s jutékony nemzeti és erkölcsi befolyása
írát a jogok és kötelességek solidaris érzel-
mét az összes katolikus hívekben részint
megszilárdítani képes.

A kath. egyház ezen autonóm szerveze-
sének eszméjét, mely ősi institutióinkkal is
oly rokon összhangzásban van, a püspöki kar
az ide mellékelt formába öntötte. Mielőtt
azonban az e célra megállapított tervzetet
az apostoli király ő Feliségének, mint az egy-
ház legfőbb védnökének felterjesztené kedves
kötelességének ismerte a javaslatot egy ve-
gyes tanácskozmány számára feuntartani, s
abba a világi osztályból több oly hazánkfiat
meghívni, ki mind vallásos érzelmei, mint
statusférfini emelkedettségé által azon re-
ményre jogosít, hogy bölcs tanácsával, s ügy-
ronok érdekességével e szintoly fontos mint
kényes kérdés megoldására segédkezet nyujt-
tani kész.”

A magyarországi ker. kath. Anyaszenteg-
háznak vegyes egyháztanácsai, ezek czélja,
szervezte és hatásköre.

Előszó.
A magyarországi püspöki kar a megvá-
lasztott honi viszonyok tekintetéből az egész or-
szágban a templomi, kegyes alapítványi és
iskolai vagyon, valamint a tan és nevelés-
ügy kezelése körüli gondjaiban s munkájá-
ban híveit részesíteni óhajtván, czélserűnek
látta: a vegyes egyháztanácsok intézményét
behozni, melynek is szervezete következök-
ben adatik elő.

ELSŐ RÉSZ.

Általános szabályok.

I. Fejezet.
A vegyes egyháztanácsok hatásköre és szervezete.
1. §. A vegyes egyháztanácsok hatáskö-
réhez tartozik: a) a kath. templomi, kegyes al-
apítványi s iskolai vagyon igazgatása, keze-
lése (27. §. A. a. és 61. g.) ellenőrzése, le-
gyen az akár egyes községi vagy egyházmé-
gyei, akár országos; továbbá az összes neve-
lés és tanügy vezése, ide nem érve a pap-
növeldei és zárdai nevelést s a hititani okta-
tást, végre az egyház külvilágviszonyainak s ér-
dekeinek az állam és vallásfelekezetek irán-
yában képviselése.

2. §. A vegyes egyháztanácsok egyházi
és világi tagokból állnak; mind az egyházi,
mind a világi tagok, ha hivataluknál fogva
azok, vagy választás által lesznek azokká.

3. §. A kath. vegyes egyháztanácsok
négy rendbeliek, ugymint: a) egyházközség-
iek, b) espereskerületiek, c) egyházmé-
gyei, d) országos főegyháztanácsok,
mely utóbbit, mint közirigazgatókat s végrehaj-
tó hatóságok állandóan képviselnek az ennek
kebeléből kiküldött s általa szervezendő egy-
házi és tanügyi bizottmányok.

4. §. Mindenekelőtt az egyházközségi
tanácsok alakítandók meg.

5. §. Az egyházközségi tanácsok az es-
pereskerületi tanácsokba küldenek választott
tagokat, ezek pedig az egyházmegyei tanács
azon tagjait választják, kik választás utján
lesznek azokká.

6. §. Az egyházmegyei tanácsok választ-
ják az országos főegyháztanácsnak választás
alá eső tagjait.

7. §. A választott tagokhoz járulnak
azon tagok, kik hivataluk vagy állásuknál
fogva olyanok.

8. §. Az egyháztanácsok tagjai nem ju-
talomért, vagy napidijért, hanem magasztos
indoknál fogva az egyház felvirágztatásáért,
ajánlják fel fáradozásaitak.

MÁSODIK RÉSZ.

Részletes szabályok.

I. Fejezet.

Az egyházközségi tanácsokról.

9. §. Minden plébániában rendszeren kü-
lön egyházközségi tanács alakítatik.

10. §. A mely városokban több plébániá-
nak ügyei eddigleg együttessen kezeltettek,
ott azok is egy egyházközségi tanács által
együttessen kezeltethetnek.

11. §. A főkegyházak az anya-egyházi
községtanácsokhoz tartoznak.

12. §. A mennyiben a főkegyházak ma-
gaérdekei forognának fenn, ezeket a főke-
gyházi tanácsok a rendszer elnök vezér-
lete alatt önállólag kezelhetik.

13. §. Az egyházközségi tanács tagjai:
A) Állásuknál fogva az illető kegyurak
vagy ezeknek képviselői. Hoi a kegyurasá-
got többben gyakorolják, egy képviselő vá-
lasztanak.

B) Hivatásuknál fogva a) a plébánosok
és káplánok, b) a kath. elemi iskolák rendes
tanítói.

C) Választás által: falukon és nem-
királyi városokban legalább 12 és legfőbb
36 tag, és pedig a község lélekszámához ké-
pest 6000 lélekszámig 12; 6000—12000 ig
18; 12000—24000 ig 30; és ezen túl 36 ren-
des tanács tag és néhány póttag választandó.
— A királyi városokban, hol más gyakorlat
nincs, 6000 lélekszámig az egyházközségi ta-
nácsba 40 tag választatik; 6000—10000 ig
60; 10000—20000 ig 80; ezen túl 120.
— Hol pedig régibb gyakorlat szerint a tanács-
tagok száma az imént elősorolt számoktól kül-
önbözik, ott az egyházközség a régibb gyako-
riat mellett is maradhat.

14. §. Választási képességgel bír minden
nagykorú, önálló, tisztességes keresetű nm.
ker. kath. férfi, ki az egyház és iskola iránti
tartozásait teljesíti.

15. §. Kiatyai, gyámi, gondnoki vagy
gazdai hatalom, vagy bármintem bennvált
kereset alatt áll, bírói ítélet által becsület-
vesztett, választó nem lehet; így az elmebe-
tegek sem.

A lajtantuli országgyűléseken erősen folytak a munkálatok, miután ezidei ülését...

A lajbachi gyűlésen a többség hozza a vita után elfogadta azon indítványt, hogy a szlovén zsinórust az országos alpolg. segélyez...

A morva tartomány gyűlés lényeges változtatás nélkül fogadta el a kormány...

A galicziai országgyűlés Smolka és Zyblikiewicz indítványait, mint tudjuk, egy...

A krakkói városnak hivatalosan jelenti a császári pár látogatását, s meg emlékezik a nemzeti ünnepek...

Hazai ügyek.

Pest megye közönsége a bndai népszinház érdekében, következő felszólítást...

solóban majd összes hangban szépen énekeltek, Boldog asszony anyánk-at és...

Jeles felszólítások is történtek. Püspök ő...

Ezen köztársasági gyűléseknek magva nép iskoláinkban szokott elvetetni, midőn...

Az ebéd igen kedélyesen folyt le. Magának a nunciusnak is igen jó kedve...

Másnap, az az szept. 9-én utnak indult püspök...

Az ég angyali kísérelék a kintő förtint mindent...

RIRO BÉLA.

IRODALOM. A magyarság Shakespeare kiadás ügyében.

tan mellett sláv kath. politikát; sláv protestans hitta mellett sláv protestans grammatikát...

Hogy turóc-zsuzsáni izraelita elemi tanintézet a elfoglaltságnak ezen gyöngéjét...

1. hogytanoncokat magyar szellemben nevelvén, a előadási német nyelv mellett a magyar nyelven való magasabb kiképzés...

Ily vallási egyoldalság okozza, hogy megnyitotok sajátságok merülnek fel, melyekből világos, hogy a magyar társadalomban...

E magyar testvériség eszméjének igen írtanak turózi katolicusok úgy, mint a protestansok...

Paulovics József s. k. r. kath. plébános.

Falcinelli pápai nuncius Gy. Fehérvárt. September 8-a, vagyis Kisasszony nappja...

B. Az iskolatitigre nézve. a) Az iskolatititokat az e hivatalra kempesített egyének közül megválasztja...

b) A rendes és segéd-tanítók fizetését a helyi körülmények szerint megállapítja.

c) Szigorosan felügyel, hogy a tanköteles gyermekek az iskolába rendszeres eljárnak...

d) Gondoskodik az iskolának szükséges tanszerekkel ellátásáról.

e) Kiköltöttei által az iskolát betenkit meglátogatja. E kiköltöttek a tanításba bele nem szólhatnak...

f) A hanyag, vagy rossz magaviseletit tanítót az esperesi tanácsnak följelenti.

g) Iskolai felelősi ügyekben, úgy szintén a szülők és tanítók közti perekben intézkedik...

h) Az iskolai szülőidök mikor tartásait, a felsőbb rendeletök korlátai közt, meghatározza.

i) A kinttől tanuló megjutalmazása felől gondoskodik.

k) A helységben az igen kívánatos kisdudóvoda, vagy elemi és felsőbb népiskola felállítását...

l) Az iskolában tapasztalt nevezetesebb hiányokat, vagy szükséges javításokat az esperesi tanácsnál jelenti.

28. §. A gondnok: a) Az egyházi és iskolai épületek jó karban tartására ügyel...

b) A templom és iskola bevételeit és kiadásait kezeli.

c) A kiadásokról és bevételekről hiteles, a plébános által ellenjegyzett okirattal ellátott számadást vezet...

29. §. A templom, az iskola, és az alapítványok pénzei biztos szekrényben legalább két zár alatt tartassanak...

30. §. A pénzszekrény renesen a plébánia lakban helyeztessek el.

31. §. Az egyházközségi tanács, mint választó testület, egy e célra összehívott gyűlésben...

ség. A közező választásnál azonban, vagy a hol már van közező egyháztanács, ott a tanács...

19. §. A választás szavazás által történik vagy előszóval, vagy írásban.

20. §. A szavazatokat az elnök és az ideiglenes bizottságnak szept. számba veszi, és az eredményt kihirdeti.

21. §. A megválasztásra egyszerű szavazattal közező kívánatos. Ezenlő szavazatszámba akkor határoza.

22. §. A megválasztott tanács tag ellen, a választás után 8 napig kifogást tenni szabad.

23. §. A tagok három évre választatnak, de úgy, hogy az összes választott tagoknak egyharmada minden évben újra választatik.

24. §. Az egyházi közezőtanács elnöke a plébános. Ha a 10. §. esetében több plébános volna...

25. §. Az egyházközségi tanácsnak szabadságban áll a világi tagok közül egy vagy két...

26. §. Az egyházközségi tanács gyűlést tart minden évben a templom számadása megvizsgálása...

27. §. Az egyházközségi tanács hatásköre az egyházközség templomi, kegyes alapítványi...

Az egyházközségi tanács főbb teendői a következő pontokban állapítottak meg:

A. Az egyházközség vagy órára nézve. a) Az egyházközség vagyonát, s annak jövedelmeit...

b) Úgyel a templom és iskola épületeinek jó karban tartására, s illetőleg...

c) Egyházi és iskolai nagyobb építkezéseket az egyházmegyei hatóságok jelenléte mellett...

d) Az egyházközség kiköltözött pénzeit 100 forintig bezárólag kiköltözötti, s földjeit, ha elcsúszott...

e) A kiscséb, valamint nagyobb összegeket is, (az utóbbiakat t. i. mig azok elhelyezéséről az egyházmegyei hatóság engedélyvel, és intézkedése...

f) A szükséges évi kiadások fedezéséről gondoskodik. De ha rendszeres kiadásokon fölül 50 forint...

Levelések.

Turóc-Zsuzsán, sept. 10.

A jónak tisztele, annak valószínűsára buzdít elannyira, hogy a romlatlan kebel minden...

Ily erős lélekkel küzdenek a nemzeti közejórt a turóc-zsuzsáni izraeliták, kik, dacára a cselekvés...

E valóságáról volt alkalmam meggyőződni folyó hó 6-ik és 7-ken, midőn a közevizsgálaton részt venni meghívtam.

Minthogy az embernek természetében fekszik figyelni a hasonemű tárgyaknak különböző tulajdonságaira...

Minden józan eszl ember tudja, hogy az elfoglaltság, legyen az bár nemzeti vagy felekezeti...

az igazsága Pest Pübs...

három ma az országos közező pos...

szünettel rendelés az országos közező pos...

lás és királat, ill. Soltársági módosít...

rozzattal let elej vallási misitoni...

Me jelen sága közön...

Me jelen sága közön...

